

**Ministerstwo Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej**
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

PETYCJA

Na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach
(Dz.U. z 2014r., poz. 1195)

W interesie publicznym składam petycję w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (Dz.U. z 2003r., Nr 135, poz. 1268 ze zm.) w kontekście postanowień artykułu 28 Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych – Odpowiednie warunki życia i ochrona socjalna – podpisanej i ratyfikowanej przez Polskę w dniu 6 września 2012 roku.

PRZEDMIOT PETYCJI

Zapewnienie renty socjalnej osobom niesłyszącym w celu zagwarantowania im zabezpieczenia społecznego w związku z ograniczonymi możliwościami zatrudnienia na wolnym rynku pracy ze względu na głęboki ubytek słuchu.

UZASADNIENIE

Mając na uwadze :

- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- obowiązek zabezpieczenia społecznego,
- dostęp do rehabilitacji społecznej i aktywizacji zawodowej,
- konstytucyjną zasadę równości wobec prawa,
- obowiązujące ustawy i rozporządzenia,
- sprawozdanie Rzecznika Praw Obywatelskich wynikające z Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;

zwracam się o podjęcie prac legislacyjnych nad nowelizacją w/w ustawy w celu rozszerzenia listy osób uprawnionych do pobierania renty socjalnej o osoby głuche.

Wejście w życie Ustawy o rencie socjalnej z dnia 27 czerwca 2003r. – w porównaniu do wcześniej obowiązującego aktu prawnego : Ustawy o pomocy społecznej z dnia 29 listopada 1990 roku (Dz.U. z 1993r., Nr 13 poz. 60, z 1994r., Nr 62, poz. 265 i z 1996r., Nr 100 poz. 459) - spowodowało powstanie głębokich dysproporcji w realiach życia, zabezpieczeniu socjalnym, warunkach ekonomicznych, dostępie do rehabilitacji itd. pomiędzy osobami głuchymi, a resztą społeczeństwa polskiego.

Obowiązująca ustawa o rencie socjalnej jest dla osób głuchych bardzo krzywdząca i dyskryminująca. Nie zawiera żadnych przesłanek umożliwiających przyznawanie renty socjalnej na podstawie niepełnosprawności sensorycznej. W związku z tym ta grupa osób niepełnosprawnych pozbawiona jest jakiegokolwiek ochrony, zabezpieczenia społecznego i zawodowego. Osoby niesłyszące nie mogą otrzymać pracy na otwartym rynku ani w Zakładach Pracy Chronionej (Zakładach Aktywności Zawodowej), zmuszone są do szukania pomocy w Ośrodkach Pomocy Społecznych.

Artykuł 4 ustawy o rencie socjalnej, mówi, że przysługuje ona osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu.

Ustalenia lekarzy orzeczników (Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy - Dz.U. Nr 273 poz. 2711 z 2004r.), stwierdzające niezdolność do pracy, na podstawie, której są rozpatrywane wnioski o rentę socjalną, nie uwzględniają głuchoty, jako istotnego czynnika skutkującego trudnościami w komunikowaniu się, który ogranicza zdolność wykonywania pracy.

Sytuacja ta ma później potwierdzenie przy badaniach lekarskich, które w oparciu o swoje przepisy prowadzą lekarze z Ośrodków Medycyny Pracy. Osoby Głuche nie są dopuszczane do pracy na poszczególne stanowiska zawodowe właśnie ze względu na głęboki ubytek słuchu oraz często wiążące się z nim zaburzenia osobowości.

Pojęcie niepełnosprawności precyzuje także ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123 poz. 776 z 1997r.), która definiuje niepełnosprawność, jako trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Zgodnie z tą regulacją prawną Powiatowe (Wojewódzkie) Zespoły do spraw Orzekania o Niepełnosprawności (Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności - Dz.U. poz. 1110 z dnia 06.08.2015r.), przy ocenie niepełnosprawności kierują się czynnikami wynikającymi ze stopnia naruszenia sprawności organizmu. W przypadku osób głuchych orzekają one stopień niepełnosprawności **znaczny** lub **umiarkowany**, równocześnie wskazując sposoby odpowiedniego zatrudnienia i konieczność zapewnienia czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu umożliwienia pełnienia ról społecznych.

Konkluzja jest taka, że przepisy dotyczące osób głuchych zawarte w polskim prawie są niespójne, a często nawet sprzeczne, co działa na niekorzyść środowiska osób głuchych

W sprawozdaniu Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2012 - 2014 pn. Realizacja przez Polskę zobowiązań wynikających z Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych – odnosząc się do Artykułu 28, punkt 4 - Najważniejsze rekomendacje (na stronie 101) czytamy :

*„Mając powyższe na uwadze, w celu realizacji prawa osób z niepełnosprawnościami do odpowiednich warunków życia i **ochrony socjalnej**, niezbędne jest :*

*– takie zaprojektowanie systemu zabezpieczenia społecznego, aby z jednej strony zapewnić rekompensowanie osobom z niepełnosprawnościami i rodzinom, w których znajdują się takie osoby, wyższe koszty utrzymania, z drugiej zaś usunąć lub znacznie zmniejszyć bariery w podejmowaniu przez osoby z niepełnosprawnościami w wieku produkcyjnym zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Nie można przy tym wykluczyć, że nawet zreformowany rynek pracy – bardziej przyjazny dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, **a także system rentowy będzie nadal wymagał uzupełnienia w postaci świadczeń pieniężnych adresowanych do ubogich gospodarstw domowych osób z niepełnosprawnościami lub z takimi osobami w składzie;**”.*

Reasumując, zważywszy na ograniczenia dostępu do otwartego rynku pracy (ograniczona liczba zawodów, niekorzystne przepisy BHP), bariery w komunikowaniu się (posługiwanie się językiem migowym - Polskim Językiem Migowym), doprowadziły do sytuacji, że większość osób głuchych jest nieaktywna zawodowo, a nieprzychylnie przepisy zabezpieczenia społecznego dla środowiska osób niesłyszących nie gwarantują zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, poczucia bezpieczeństwa socjalnego i skazują je na ubóstwo. W celu zniwelowania i wyeliminowania tej nierówności i dysproporcji społecznej **wnosimy** o zrekompensowanie osobom głuchym ochrony socjalnej w formie zapewnienia renty socjalnej.

W związku z tym apeluję o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji do ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (Dz.U. z 2003r., Nr 135, poz. 1268 ze zm.) o dodanie treści w brzmieniu :

„Renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej u której stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu (mierzone na częstotliwości 2.000 Hz o natężeniu od 80dB)”